మిణుగురు పురుగులు

ఆమె పేరు కమల —

ఆమెకళ్లు వెడల్పుగా, చక్రాల్లా వుంటాయి. ఆమె ఒంటిరంగు బంగారం పోతపోసినట్లుంటుంది. ఆమె నోరు లక్కపిడతలా చిన్నగా వుంటుంది. ఆమె పెదిమలు పండిన దొండపండులా వుంటాయి. ఆమె జడ పొడుగ్గా వుండటం వల్ల నడుస్తుంటే పిరుదులతో ఆటలాడినట్లుంటుంది. ఆమె అంగ సౌష్టవం, ఉన్నవారిల్లులా అందంగా, ఆరోగ్యంగా వుంటుంది.

ఆమెది అందరిలాంటి అందం కాదు. ఎదుటివారిని పిచ్చివారిని చేసే అందం. మళ్ళీమళ్ళీ చూడాలనిపించే అందం.

ఆమె నా ప్రక్కవాటాలోకి వచ్చి మూడు నెలలే అయింది. నాకు మా వాళ్ళు పెళ్ళి ప్రయత్నాలు చేస్తుండటం వల్ల, ముందుగానే జాగ్రత్తపడి ఈ ఇల్లు తీసుకున్నాను. నాకు ఆమెతో పరిచయం చాలాతక్కువ. కాని ఆమెని చూసినప్పుడల్లా ఆమెతో పరిచయాన్ని పెంచుకోవాలని ఉవ్విళ్ళూరుతుండే వాడిని. ఆమెకెవరూ మగదిక్కులేనట్లుంది. ఆమె ఒక్కతేవుండేది. ఆమెకి తోడు తన ఎనిమిదేళ్ళ కొడుకు మాత్రమే. ఆమె భర్త మిలటరీలో పన్చేస్తూ ప్రాణాలొదిలాడని, అప్పటినుంచి ఉద్యోగం చేసి బ్రతుకుతూ కొడుకును చదివిస్తోందని, చుట్టుపక్కల అమ్మలక్కలు సర్వేచేసి తెల్సుకున్నారు.

నాకు స్వతహాగా ఉద్యోగం చేసే ఆడవాళ్ళంటే అమితమైన జాలి, సానుభూతి. నాలుగుగోడల మధ్యన, కడుపులో నీళ్ళు కదలకుండా, ఉండాల్సిన వాళ్ళని, పొట్టతిప్పలకోసం రోడుకెక్కించిన ఈ వ్యవస్థమీద చెప్పరాని కోపం — అది వేరే విషయం, వదిలెయ్యండి.

నాకు ఆమెమీద గౌరవం అధికం కావటానికి బహుశా ఇదొక కారణం కావచ్చు. ఏది ఏమైనా చాలా కొద్దిరోజుల లోనే ఆమెంటే అంతులేని అభిమానాన్ని పెంచుకున్నా. మా యిద్దరివి ప్రక్కప్రక్క ఇళ్ళు కావటంతో సాయంత్రంపూట, తీరుబడిగా వున్నప్పుడు, ఏదైనా పుస్తకం కోసమో, ఆ రోజు పేపరుకోసమో వస్తుండేది. అలా మొదలైన మా పరిచయం అనతికాలం లోనే వృద్ధిపొంది, రోజూ సాయంకాలం గంటల తరబడి బాతాఖాని కొట్టే వరకు వచ్చేసింది. ఇప్పుడు మా ఇద్దరి మధ్య ఎటువంటి అరమరికలుగాని, బెదురు భయాలుగాని లేవు. ఆమె కష్టం నాకు చెబుతుంది. నా చేతనైన సలహా యిస్తాను. ఆమె టీ చేసుకుంటే నాకూ తెచ్చిపెడుతుంది.

ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే, మే మిద్దరం మంచి స్నేహితులం. మా స్నేహంలో నీచమైన ఆలోచన్లు, అభిప్రాయాలు లేవు. అక్షరాల ఆరోగ్యప్రదమైన స్నేహం.

అతడిపేరు గోపాలం —

పూర్తిపేరు గోపాలకృష్ణ. హెచ్ఎయల్‌లో పన్చేస్తాడు. నాకున్న మంచి స్నేహితుల్లో వాడొకడు.

నల్లగా, పొట్టిగా వుంటాడు. వాడి గడ్డం ఎప్పుడూ నున్నగా గీయబడి వుంటుంది. వాడి బట్టలు ఎప్పుడూ నలిగిపోయి గాని, మాసిపోయిగాని కన్పించవ్. వాడిచేతిలో ఎప్పుడూ సిగరెట్ కాలుతూ వుంటుంది. వాడికెప్పుడూ ఊరంతా అప్పులుంటూనే వుంటాయ్. డబ్బుల కోసం అప్పులాళ్ళొస్తే వాళ్ళకి కథల్చెప్పి, వాళ్ళ దగ్గర్నించే ఎదురు పుచ్చుకోగల సమర్థుడు. ఎప్పుడూ సందడిగా తిరుగుతూంటాడు. సందడికి, ఉత్సాహానికి, మంచి మనస్సుకి మారుపేరు — మా గోపాలం.

ఏ మనిషి పరిపూర్ణుడు కాలేడు. ప్రతివారికి ఏదో ఒక బలహీనత వుంటూనే వుంటుంది. అలాగే గోపాల్‌కి కూడా ఒకే ఒక బలహీనతుంది.

గోపాలకృష్ణని వాళ్ళ పెద్దవాళ్ళు పేరు పెట్టేరనో, మరెందుకో గాని, వాడు కృష్ణావతారంలోని మిగతా విషయాల కన్నా, శృంగారాన్ని బాగా వంటబట్టించుకున్నాడు. వాడికి ఆడపిల్లలంటే ఆసక్తి కాస్త జాస్తి. వాళ్ళ గురించి ఎంతో డబ్బు ఖర్చుచేస్తుంటాడు. అసలు వాడికి ఎంతమంది గర్ల్ ఫ్రెండ్సున్నారో కచ్చితంగా వాడికేతెలీదు. నేను ఎన్నోసార్లు హెచ్చరించాను. కాని ఫలితం శూన్యం.

వాడికి భగవంతుడో గిఫ్టిచ్చాడు. ఆడదాని మొహంచూసి, ఆమె జాతకం గడగడా చెప్పెయ్యగలడు. ఆమె ఎలాంటిది? మన స్తత్వం ఏమిటి మొదలైన వివరాలన్నీ పూసగుచ్చినట్లు చెప్పెయ్యగలడు. అసలు సావిత్రి, అనసూయ వాళ్ళ రోజుల్లో వీడు పుట్టుంటే వాళ్ళని గూడా సరిచేసేవాడని నాకో భయం వుంది. అలాగని పూర్తిగా చెడ్డవాడేంకాదు. నిప్పులాంటి ఆడవాళ్ళని చూస్తే చేతులెత్తి దణ్ణం పెడతాడు.

ఈ ఒక్క బలహీనత మినహాయించి అతడు మంచి స్నేహితుడు. అందుకే వాడితో నా స్నేహాన్ని కొనసాగించాను.

అసలిప్పుడు నా బాధంతా వాడిగూర్చిగాని, వాడప్పులు గూర్చిగాని, లేక వాడి గర్ల్ ఫ్రెండ్సెంతమందని గాని కాదు.

వాడిదృష్టిలో కమల, నా స్నేహితురాలు పడింది. అది నాకోసమస్యయి కూర్చుంది. అదెలా జరిగిందంటే -

ఒకరోజు కాస్త బద్ధకంగా వుండి ఆఫీసుకు పోలేదు. సాయంత్రానికల్లా వాలాడు మా ఇంటిముందు.

సరిగ్గా అదే సమయానికి కమల మా ఇంట్లో కూర్చుని కబుర్లుచెపుతోంది

ఆమెని చూశాక రెండు నిమిషాలు అలాగే నిల్చుండిపోయాడు. లోపలి కొచ్చి కూర్చున్నాక గూడా, ఒక అయిదు నిమిషాలపాటు తీక్షణంగా ఆమె వంకే చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

కమల మరో వ్యక్తి ప్రవేశంతో కబుర్లాపి 'వస్తానండి' అంటూ ఆ రోజు పేపరు తీసికుని వెళ్ళిపోయింది.

ఆమె వెళ్ళినవైపే గుడ్లప్పగించి చూస్తున్న వాడితో "ఏం, ఇలా తగులడ్డావ్? ఎవరూ తగల్లేదా?" అన్నాను.

"ఎవరామె?"

"పార్టీ కెళ్ళాలన్నావు, వెళ్ళలేదా?"

"నీ ప్రక్కవాటాలో వుంటుందా?"

"ఏదైనా పనిమీదొచ్చావా?"

"ఇంత అందమైన అమ్మాయుందని నాతో ఎన్నడూ చెప్పలేదే?"

నాకు ఒళ్ళు మండుకొచ్చింది. ఎన్ని మాటలాడినా వాడు సంభాషణ అటువైపుకే తిప్పటంతో నాకు చిర్రెత్తుకొచ్చింది. అందుకే కాస్త సీరియస్‌గా "యూ ఫూల్-నీ వెధవ దృష్టి ఆమె మీదెయ్యకు. ఆమె దేవత-నిప్పు-నిప్పులాంటిది. మాడి మసైపోతావు జాగ్రత్త" అన్నాను.

నా కోపం చూసో, మరెందుకోగాని వాడు పగలబడి నవ్వాడు. తర్వాత నవ్వాపుకుంటూ "సర్లే - కాసిని కాఫీనీళ్ళన్నా కొట్టించు. నీ గురించి చాలా దూరం పడొచ్చాను" అన్నాడు.

నేను మౌనంగా లేచి బట్టలేసుకుని, ఇంటికి తాళంవేసి, వాడితోపాటుగా రోడ్డెక్కాను.

హోటల్లో కూర్చున్నాక, మళ్ళీ అదే సంభాషణ మొదలెట్టాడు. "ఆమెవరు? ఎక్కడ పన్జేస్తుంది? పెళ్ళయిందా?"

ఈసారి నాకు రెట్టింపు కోపం వచ్చింది.

కమల నా స్నేహితురాలు-మంచిది. విధివంచితై, తన కాళ్ళమీదతాను నిలబడి, ఒక్కగానొక్క తన కొడుకుని వృద్ధిలోకి తీసుకురావాలని తంటాలు పడుతోంది. అటువంటి అభాగ్యురాల్ని ఈ కోతివెధవ తన సహజమైన వెధవ

దృష్టితో చూస్తూ, పైగా నన్ను క్రాస్ ఎగ్జామిన్ చేయటంతో నాకు బి పి. పెరిగింది.

"రేయ్ ఇందాకే చెప్పాను - ఆమె ఊసెత్తద్దని. ఆమె సువ్వనుకుంటు న్నట్లుగాని, నీకు పరిచయం వున్న ఆడవాళ్ళ లాంటిదిగాని కాదు. ఆమె సంగతొదిలేయ్-ప్లీజ్" అన్నాను రౌద్రంగా.

నేనింత కండలు చించుకున మాట్లాడినా, వాడి మొహంలో ఎటువంటి మార్పు రాకపోవటం, నాకు ఆశ్చర్యం అనిపించింది.

వాడు తాపీగా సిగరెట్ తీసి వెలిగించి, "నీకు ఆడవాళ్ళతో అనుభవం తక్కువ. నీకు పెళ్ళికాలేదు. కనీసం కనెక్షన్స్‌గూడాలేవు. కాని నేను గత పది సంవత్సరాలుగా ఈ ఫీల్డులో రీసెర్చి చేశాను, వాళ్లొదిలిన శ్వాసనుబట్టి, నిలబడే తీరునిబట్టి, వాళ్ళ గుణగణాలని చెప్పెయ్యగల్ను" అన్నాడు.

నేను వింటున్నాను. వింటూ నా కోపాన్నిదాచాలని ప్రయత్నిస్తున్నాను

"అసలు నీకు ఆడవాళ్ళలో ఎన్ని తెగలున్నారో తెల్సా? తెలీదు. పూలల్లో ఎన్ని రకాలున్నాయో, ఆడవాళ్ళలో అన్నిరకాల వాళ్లున్నారు. కాని మనం కన్వీనెంటుగా, వారందరిని మూడు భాగాలుగా విభజించుకోవచ్చు."

పీకొచ్చి నన్నీవిధంగా తినెయ్యటం నాకేమాత్రం ఇష్టంలేదు. అయినా అలాగే కూర్చుని వాడి ప్రేలాపనని వినసాగాను.

"వాళ్ళల్లో మొదటితరగతి పద్మినీజాతి స్త్రీలు. అంటే వాళ్లు మనసా, వాచా, కర్మణా పతివ్రతలు. వాళ్లు తీక్షణంగా చూస్తే మనలాంటి పక్షులు మసైపోతారు. వాళ్లే నిజమైన పతివ్రతలు - ఇంక మూడో జాతి -

"రెండోజాతి ఏమైనట్లు?"

"తొందరపడకు. చెపుతా. అన్నీవిపులంగా చెబుతా. ముందు మూడో తరగతి వాళ్ళని గూర్చి ముచ్చటిస్తా. వీళ్ళు బాహాటంగా, అరమరికలు లేకుండా, బ్రతుకుతెరువు కోసం తమ శరీరాలని, అందాన్ని, వయసుని

అంగట్లోపెట్టి అమ్ముకుంటారు. పూర్ క్రీచర్స్!" మాట్లాడటం ఆపి, సిగ రెట్టుని గట్టిగా పీల్చి, కాఫీ కలుపుతూ "ఇక మూడోజాతుంది చూశావ్- వీళ్ళు చాలా డేంజరు. పైకి చూట్టానికి పచ్చి పతివ్రతల్లా కన్పిస్తారు. వాళ్ళ మాట నడవడి, తీరు అన్నీ పతివ్రత లక్షణాలే. కాని వీళ్ళకి లోపాయికారి మన లాంటి కస్టమర్స్, ఎకౌంటు హోల్డర్సుంటారు- ఎందుకనడక్కు. అది వేరే ప్రశ్న. అసలది వేరే సబ్జక్టు"

కాఫీ తాగుతూ నా వంక చూసాడు.

అసలిదంతా నా కెందుకు చెప్పాడో అర్థంకాక, అడిగాను.

వాడు కాఫీ పూర్తిగా తాగేసి, బిల్లుని నా చేతికిస్తూ "మీ ఫ్రెండు. మీ నైబర్-కమల నేచెప్పిన రెండోజాతికింద కొస్తుందని నా డవుటు" అన్నాడు.

"షటప్"

"అలా మండిపడకురా అబ్బీ! నే చెప్పాగా నీ కనుభవం తక్కువని. ఈ విషయాల్లో నే చెప్పిందే కరక్టు. తిరుగులేదు"

"అట్లా దారుణంగా మాట్లాడకు. కళ్ళు పేలిపోతాయ్."

"అనవసరంగా హైరానపడకు" వాడి చిరునవ్వు, మాట్లాడేతీరు చూసే సరికి నా సహనం పూర్తిగా అడుగంటిపోయింది.

"మిస్టర్ గోపాల్- మనం స్నేహితులుగా మిగిలిపోవాలంటే, దయచేసి ఆమెగూర్చి మాటాడకు. ఆమె దేవత. బ్రతుకుతో పోరాటం సల్పుతోంది. అటువంటి అభాగినులతో ఆడుకోకు. నీ బ్రాండ్ ఆడవాళ్ళతో నువ్వేమైనా చేసుకో! కాని కమల జోలికి రాకు. ప్లీజ్" వాడేమనుకున్నాడో తెలీదుగాని, పైకిమాత్రం "సరే ఇట్సాల్ రైట్-కాని నిన్నుచూస్తే జాలేస్తోంది. మిణుగురు పురుగుల్ని చూసి నిప్పని భ్రమించకు. గుర్రం గాడిద ఒక్కటి కావు. వస్తాను" అన్జెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

అప్పటినించి కమలంటే నాకు జాలి, అభిమానం అధికం అయినాయ్. ఆమెని చూసినప్పుడల్లా, గోపాలన్న మాటలు గుర్తుకొచ్చి బాధగా వుండేది.

ఒకరోజు వుండబట్టలేక అడిగేశాను "నీ భర్త పోయాడని విన్నాను. మళ్ళీ వివాహం ఎందుకు చేసుకోలేదు?" అని.

నానుంచి ఇటువంటి ప్రశ్న నాశించని ఆమె రెండు క్షణాలు కంగారు పడింది. తర్వాత మెల్లిగా తలెత్తి "నా కిష్టంలేక. మా వాళ్ళు చాలా బల వంతం చేశారు. కాని ఆయన శారీరకంగా దూరమయ్యారేగాని నా గుండెలో ఇప్పటికి సజీవంగా వున్నారు."

నాకు జాలేసింది. "కాని కమలా - ఈ భౌతిక ప్రపంచంలో బ్రతకా లంటే మొగదిక్కు కావాలి. ఆడది ఒంటరిగా బతికెయ్యగల రోజులు యింకా మనదేశంలో రాలేదు. గుర్తుంచుకో."

"అవును. అదీ నిజమే. అందరూ నన్నుచూసి తలోమాటంటారు. నన్నుచూసి గుసగుసలాడుకుంటారు. నేనెంత నిజాయితీగా బతుకుతున్నా నా శీలాన్ని శంకిస్తారు. కాని...నేనేం పట్టించుకోను. నా మనస్సే నాకు సాక్షి."

నాకా క్షణంలో కమలమీద ఎంత అభిమావం పెరిగిందో, గోపాల్ మీద అంత చులకనభావం ఏర్పడింది.

ఆ తర్వాత ఆ సంభాషణని యిద్దరం కొనసాగించలేదు.

తర్వాత చాలారోజుల వరకు గోపాల్ నన్ను కలవలేదు. ఉన్నట్లుండి ఒకరోజు సుడిగాలిలా చివ్వుపడ్డాడు ఆఫీసుకి.

రావటంతోటే చనువుగా కుర్చీ లాక్కుని కూర్చుంటూ "హల్లోడియర్ ఎల్లా వున్నావు? హౌ ఈజ్ యువర్ నైబర్" అన్నాను.

నేను మౌనంగా వాడివంక చూసేను.

"అయామ్ సారీ. బైదిబై నా కర్జంటుగా ఓ పచ్చనోటు సర్దుబాటు

చెయ్యి. షరా మామూలే. తారీఖు రాగానే ఇచ్చేస్తాను. చాలా అర్జంటు. ఆటో వెయిటింగ్ అవుటుసైడ్. ప్లీజ్."

నాకు నవ్వొచ్చింది. అయినా నవ్వునాపుకుంటూ 'దేనికిట' అడిగేను.

"వివరాలొద్దు. చెబితే బాధపడతావు - ఇచ్చెయ్"

"ఇవ్వను"

"అసలున్నాయా? లేవా?"

"ఉన్నాయి. కాని దేనికో చెబితేగానివ్వను" అంటూ జేబులోంచి పర్సు తీసి, అందులో నుండి వందరూపాయల కాగితం తీసి చేత్తో పట్టుకున్నాను.

"అయితే చెబుతా" అంటూ నా చేతిలో కాగితాన్ని తను తీసుకుని పెన్నుతో, వందకాగితం తెల్లటిభాగంపైన "చక్కని . కోసం" అని రాశాడు.

వాడి కోడ్‌భాష నా కర్థం కాలేదు - అడిగేశాను.

వాడు మధ్యలోవున్న 'డాట్'ని చూపిస్తూ అడిగాడు "ఇదేమిటి"

"చుక్క"

"గుడ్, అన్నీకలిపి చదువు"

చదివాను "చక్కని చుక్కకోసం" తర్వాతగాని నాకు కోపంరాలేదు. కాని వాడప్పటికే ఆ కాగితంతోపాటు ఆటో ఎక్కాడు.

వాడి వెనకాల నేను నవ్వుకున్నాను

వాడెళ్ళిన కాస్సేపటికి నాకు అనుకోకుండా తలనొప్పి ప్రారంభమైంది. అది మధ్యాహ్నం అయ్యేసరికి భరింపరానిదిగా తయారైంది. ఇంక ఆఫీసులో కూర్చోలేక పర్మిషన్ పెట్టి వచ్చేశాను.

ఒక తలనొప్పి మాత్ర మింగి, కాస్త కాఫీ తాగి ఇంటికొచ్చి పడుకుని నిద్రపోయాను, అలా ఎంతసేపు పడుకున్నానో నాకే తెలీదు.

తలుపు తట్టిన చప్పుడవటంతో ఉలిక్కిపడి లేచాను.

రాత్రి ఏడు గంటలయింది,

మెల్లిగా లేచి తలుపు తీసాను. వాకిట్లో కమల నవ్వుతూ నిలబడుంది.

స్నానంచేసి, ఉతికిన చీర కట్టుకుని, నీటుగా ముస్తాబై నిలబడి "ఏవిటి మాష్టారూ ఆఫీసు కెళ్ళలేదా? నిద్రపోతున్నారు ఎటూ కానివేళ" అడిగింది.

"ఆఫీసుకెళ్ళి తలనొప్పిగా వుంటే వచ్చి పడుకుని నిద్రపోయాను. టైం తెలీలేదు."

కమల లోనికెళ్ళి కూర్చుంది. నాకు నిద్రమత్తు పూర్తిగా వదలకపోవటం వల్ల మౌనంగా కూర్చుండిపోయాను.

అలా నేను మూగిలా కూర్చోటం ఆమె కిబ్బందిగా తోచిందేమో "ఏం లేదు మాష్టారు మీ వద్ద డబ్బులు తీసుకుని చాలాకాలం అయింది. ఎప్పటి కప్పుడు ఇచ్చేద్దాం అనుకుంటూనే అశ్రద్ధ అయిపోతోంది. ఇవ్వాళ డబ్బు లొచ్చాయ్, ఇద్దామని వచ్చాను" అంటూ డబ్బుతీసి మంచం మీదుంచింది.

నేను ఆమెవంక చూస్తూ "ఏం పర్వాలేదు. అవసరమైతే నేనే అడిగే వాడిని" అన్నాను.

తర్వాత రెండు నిమిషాలు కూర్చుని బజారు పనుందని వెళ్ళిపోయింది.

నేను లేచి తలుపుమూసి స్నానానికని బాత్‌రూం కెళ్ళబోతూండగా డబ్బు తీసి పర్సులో పెట్టుకుందామని, ఆమె పరుపు మీదుంచిన నోటుని చేతిలో తీసుకున్నాను.

కరెంటు తీగ పట్టుకున్నట్టుగా షాక్ తగిలింది.

అదేనోటు - వందరూపాయల నోటు - పొద్దున గోపాల్‌కి నేనిచ్చింది.

దానిమీద వాడు రాసిన 'చక్కని . కోసం' అన్నది అద్దంలో నా మొహంలా స్పష్టంగా కన్పిస్తోంది.

నాలోని ఓపికంతా నశించినట్లయింది.

గోపాల్ చెప్పిన "మిణుగురు పురుగుల్ని చూసి నిప్పని భ్రమపడకు" అన్నమాట నా చెవుల్లో మార్మోగసాగింది.

అలా స్థాణువులా ఎంతసేపు నిల్చున్నానో నాకే తెలీదు. □

(జ్యోతి మాసపత్రిక, జులై, 1979)